

РЕШЕНИЕ

№ 4557

гр. София, 08.07.2013 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав,
в публично заседание на 21.01.2013 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Ася Атанасова и при участието на прокурора ЮТЕРОВ, като разгледа дело номер **6934** по описа за **2010** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от АПК, във връзка с чл.1, ал.2 от ЗОДОВ.

Образувано е по искова молба на М. Т. М., с която е предявен иск с правно основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, в размер на 15 000 лв. от задържането му за 24 часа в сградата на 9-то РУ във връзка със заповед за задържане рег.№ 2990/17.08.2011 г. при 9 РУ на СДВР, която е отменена с влязло в сила решение по адм. дело № 6240/10 по описа на I отделение, 3 състав на АССГ. По искане на ищеца е допуснато изменение на иска като размерът на претендираното обезщетение е намален от 15 000 лв. на 5 000 лв.

Ищецът твърди, че вследствие на незаконното му задържане е претърпял психични страдания, стрес и дискомфорт, отражение върху психиката, неразположение и неудобство от незаконно задържане. Искането до съда е за постановяване на осъдително решение, с което ответникът да бъде осъден да заплати сумата на претендираното обезщетение ведно със законната лихва от завеждането на иска.

Ответникът – СДВР оспорва иска по основание и размер. Счита, че в случая е доказана само първата от материалноправните предпоставки по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, наличието на незаконосъобразен административен акт за задържане за срок от 24 часа. Не се доказвали останалите предпоставки – настъпването на твърдените неимуществени вреди и наличието на причинно – следствена връзка между настъпването им и издаването на незаконосъобразния административен акт.

Участващият в съдебното производство прокурор от Софийска градска прокуратура

изразява становище за неоснователност и недоказаност на исковата претенция.

Административен съд, С. град като взе предвид доводите на страните и извърши преценка на събраните по делото доказателства, приема от фактическа и правна страна следното:

Искът с правно основание чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ, предявен от М. Т. М., срещу СДВР е процесуално допустим, доколкото се основава на отменен с влязло в сила съдебно решение незаконосъобразен административен акт - Заповед рег.№ 2990/17.08.2011 г. на полицейски орган при 9 РУ на СДВР, която е отменена с влязло в сила решение по адм. дело № 6240/10 по описа на I отделение 3 състав на АССГ.

Искът е предявен срещу СДВР, която съгласно чл. 11, ал.2 от ППЗМВР е областна дирекция на МВР в С. град и по силата на чл. 14, ал.2 от ЗМВР е юридическо лице. С оглед на изложеното следва да се приеме, че исковата претенция за обезщетение е насочена срещу ответник, който притежава надлежна пасивна процесуална легитимация по чл. 205 от АПК.

Установява се по делото, че на 17.08.2010г. със Заповед с рег. № рег.№ 2990/17.08.2011г. , издадена от полицейски орган при 9 РУП - СДВР, на основание чл. 63, ал. 1, т. 1 от ЗМВР на ищеца е наложена ПАМ „задържане за срок до 24 часа” в помещение за временно задържане на 09 РУП- СДВР. Същият е фактически задържан в помещение за временно задържане на полицейското управление от 12.00 ч. на 17.08.2010г. до 10.30 ч. на 18.08.2010г., когато е освободен.

С решение № 1770/14.07.2011г. по адм. дело № 6240/10 по описа на I отделение 3 състав на АССГ, влязло в сила на 17.05.2011г., заповедта за задържане е отменена като незаконосъобразна.

За установяване на посочените в исковата молба неимуществени вреди по делото са разпитани свидетели и е изслушано заключение на вещо лице по съдебно-психиатрична експертиза.

Всеки от свидетелите – Т. Л. М., В. С. Г., М. А. К. излага възприятията си относно различни по естеството и характера си правнорелевантни факти - първите двама относно факти по задържането и възприятията на ищеца след това, а последният относно условията и поведението на ищеца по време на задържането. Разпитан е и свидетелят А. М. А., задържан по същото време, без наблюдения върху помещението за задържане и ищеца.

Свидетелят Г. възпроизвежда непосредствено възприетите от него факти по задържането на ищеца, прибирането му вкъщи (със свидетелят живеят в един блок) и наблюденията му за поведението на ищеца след инцидента със задържането. Описва действията на полицейските служители при задържането – твърди, че един от служителите посегнал на ищеца, хванал го за гушата, другият го бутал, дърпали го, взели му телефона и всичко каквото имал, имало хора наоколо, минувачи гледали, преминал покрай касите с белезници, а за ищеца сочи, че е бил притеснен по време на задържането, не бил протестирал, не оказал съпротива, заявявал че ще даде личната карта за проверка. По нататък свидетелят Г. описва състоянието на ищеца след освобождаването му на другата сутрин – посинен, гушата зачервена, недоспал, очите му подути, обяснявал, че го боли стомаха, че не е спал, седял на една пейка, като му разказвал започнал да реве. Свидетелят описва, че 1 месец след това все за задържането му говорел, споделял му, че още не може да го преживее. Пояснява, че не бил виждал досега М. такъв – да реве, да се тормози. Потвърждава твърденията на ищеца, че имал гастрит и го болял, понеже не бил ял нищо тогава.

Свидетелят М., съквартирант на ищеца, дава показания за състоянието на ищеца, след като се прибрал в къщи след задържането му – очите му били зачервени и подути, коремът го болял, имал белези по врата, оплаквал се, че с крака имал проблеми, понеже в управлението където го задържали стоял на пейка, нямало условия за пребиваване. Оплаквал се и от силно главоболие, не бил спал цяла нощ. М. се опитвал да го успокои, че ще мине, че ще забрави, а той отричал, както и заявявал, че не са прави да го задържат, че нищо лошо не е направил. Наблюденията му са, че поне приблизително 1 месец му натяквал как са го били задържали. Свидетелства, че М. се разплакал пред него, не го бил виждал да плаче. Заявява, че не си спомня да е посещавал ищеца по време на задържането. Също и че не знае дали М. е посещавал лекар.

Свидетелят А. не дава конкретни показания за помещенията в управлението на МВР, защото бил задържан за справка, престоял около един час, но не бил в килийно помещение и не е виждал ищеца М..

Свидетелят К., който бил задържан на същата дата като ищеца, за 20 часа и бил в една килия с него, свидетелства за условията на помещението. Описва, че има само една пейка – 4 дъски, и нищо друго, че са спали с М. на земята (под с циментова облицовка). Не се полагали възглавница, одеяла, при поискване давали, но било лято и освен това не би легнал на такова одеяло. Дава показания, че по принцип се полага храна в килията – 2 кроасана и вода, но на него му донесъл храна баща му като дежурния му я предал. Не си спомня подробности за ищеца, освен оплакванията на М. че е неправомерно задържан, ще си търси правата и че си говорили кой къде работи, какво прави.

Съдът кредитира показанията на свидетелите като последователни, логични, кореспондират напълно помежду си, и на писмените доказателства по делото и са дадени от лица, които имат непосредствени впечатления от поведението на М., като не се установява някаква пряка заинтересованост по делото, макар двама от свидетелите да са познати на М..

От приетото по делото заключение от съдебно-психиатрична експертиза, изготвено от в.л. д-р Т. Б. К., което съдът кредитира като компетентно и обективно изготвено, се установява, че вследствие на негативното преживяване на задържането, ищецът е преживял психичен дискомфорт. Като породени от негативния стресор емоционални състояния се подчертават: напрегнатост, свързана с психосоматичен дискомфорт (главоболие, нарушение на съня), потиснато настроение, обида, омерзение. Преживяното от ищеца е имало за него психотравмиращ характер и е било със средна степен на изразеност, но без тежки клинични проявления. Вещото лице сочи, че лишаването от сън за 24 часа може да доведе до умора и разсеяност, но не води до съществено нарушаване на познавателните (когнитивните) функции при човека. Уточнява, че продължителността на тези негативни преживявания е около 2-3 месеца, период от време да се справи с преживяното, предвид характеровите особености на лицето. Вещото лице не отчита душевно страдание в момента на прегледа в медицинския смисъл, в смисъла на душевна болест, но не отрича, че ищецът е преживял редица психотравмиращи обстоятелства, които са повлияли на психиката му, като припомняйки си ги в последващи моменти, макар и отдалечени във времето, той връщайки се към тях, отново преживява отрицателни емоции.

По делото са събрани доказателства относно това какъв е били организацията на пропускателния режим и вътрешния ред в сградата на 9 РУП-СДВР, съгласно Заповед

рег.№ 64 от 24.02.2010г. С докладна записка от 22.12.2011г и доказателства към нея, се установява отбелязване в книгата за провеждани свиждания и получените хранителни продукти, че М. е получил на 17.08.2010г., в 20.30 ч. от посетителя Т. Л. М. 1 минерална вода, 1 сандвич и 1 вафла. Същевременно свидетелят М. не си спомня такова обстоятелство. Не се установяват данни за извършени медицински прегледи, раздадена храна и получени и разходвани суми от задържаните лица за ищеца М..

При така установените факти, съдът приема от правна страна следното:

Основателността на иск с правно основание чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ предполага установяване кумулативното наличие на следните предпоставки: незаконосъобразен административен акт, действие или бездействие на административен орган, вреда от този административен акт, действие или бездействие и причинна връзка между тях. При недоказване на което и да е от изброените условия, обезщетение не се присъжда.

От съвкупната преценка на представените по делото доказателства, съдът намира, че искът с правно основание чл.1, ал. 1 от ЗОДОВ, предявен от М. Т. М. е доказан по своето основание относно преживени неимуществени вреди, изразяващи се в негативното преживяване на задържането като физически и психически дискомфорт, вследствие на незаконосъобразен административен акт, отменен по съдебен ред или по конкретно:

Установява се по безспорен начин, че ищецът е задържан за срок от приблизително 23 часа, въз основа на незаконосъобразен административен акт, отменен с влязло в сила съдебно решение.

Самият престой в помещение за временно задържане в резултат на наложена принудителна административна мярка по чл. 63 от ЗМВР обективно води до негативни последици върху емоционалното, психическото и физическото състояние на всяко лице. Показанията на свидетеля К. достатъчно показателно описват помещението, в което ищецът е бил принуден да престои близо 23 часа – затворен в помещение само с една пейка, спейки на циментовия под.

От показанията на разпитаните по делото свидетели и заключението на вещото лице, следва да се приеме, че по повод задържането (по време и след това) М. е преживял физически и психически дискомфорт.

Показанията на свидетелите М. и Г., преки наблюдатели, изясняват факти и обстоятелства около задържането на М. и неговото състояние след задържането му, като дават ясна представа за негативните физиологични и психични преживявания на ищеца по време и след задържането. Преживеният от М. психичен дискомфорт, неговата продължителност и това, че случаят при припомнянето му създава у преживелият го отрицателни емоции, се потвърждава и от приетото по делото заключение по съдебно – психиатрична експертиза. От значение за преценката на емоционалните преживявания е и поведението на полицейските органи при задържането (хващане за гушата, бутане, случва се пред минавачи) и собствената преценка на ищеца за несправедливост на задържането му (изложеното пред свидетеля К., че не бил извършил нищо лошо, за да го задържат). Обстоятелството, дали на ищеца е донесена храна по време на задържането или не му е изобщо дадена такава (което не е установено безспорно по делото, предвид, че писмените доказателства за това не се потвърждават категорично от гласните доказателства) няма решаваща роля по отношение на преценката за физическия дискомфорт, който безспорно е бил налице за ищеца при описаните условия в помещението за временно задържане и при начина на задържане, описан от свидетеля Г..

С оглед на така събраните доказателства съдът приема, че ищецът е претърпял твърдените в исковата молба неимуществени вреди

И от свидетелските показания и от заключението на вещото лице, се установява, че негативните преживявания на ищеца са в пряка причинна връзка със задържането му от полицейските органи.

Въз основа на изложеното следва да се приеме, че при условията на пълно и главно доказване са установени всички предпоставки на иска с правно основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ относно преживените от М. Т. М. по време на задържането и след това неимуществени вреди. Установените негативни преживявания на ищеца са в пряка и непосредствена последица от задържането му с незаконосъобразния административен акт и на основание чл. 4 от ЗОДОВ подлежат на възмездяване чрез обезщетение.

Обезщетение се дължи за всички преки и непосредствени претърпените неимуществени вреди, за периода от задържането на 17.08.2010г. до преминаване на състоянието в рамките на от 1 до 3 месеца, съгласно свидетелските показания и становището на вещото лице. Размерът на обезщетението за тези вреди следва да бъде определен съгласно чл. 52 от ЗЗД – по справедливост. В тази връзка съдът съобразява съдебната практика при приложение на разпоредбата, според която обезщетението се определя с оглед особеностите на всеки конкретен случай, според характера и степента на увреждането, начин и обстоятелства, при които е получено, последиците за психичното здраве на ищеца, продължителността и степента на интензитет, възрастта на ищеца, общественото и социалното му положение.

Предвид обстоятелството, че ищецът е бил на 28 години по време на негативното преживяване, което е имало за него психотравмиращ характер със средна степен на изразеност, но без тежки клинични преживявания (л.7 от заключението на вещото лице), 23 часовият период на самото задържане, както и периодът, през който е отшумявало негативното преживяване- от 1 до 3 месеца, съдът намира, че обезщетението за така претърпените неимуществени вреди следва да се определи в размер на 600 лв.

С оглед на изложеното искът, с правно основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, предявен от М. Т. М. против СДВР се явява доказан и основателен за сумата от 600 лева. За разликата от 600 лв. до пълния предявен размер от 5 000 лева, искът се явява недоказан и следва да бъде отхвърлен.

С оглед частичната основателност на главния иск, частично основателен се явява и акцесорния иск за присъждане на законната лихва, върху сумата на обезщетението. Съгласно т. 4 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. на ВКС по тълк. гр. д. № 3/2004 г. на ОСГК при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаемите административни актове. В настоящия случай акцесорният иск с правно основание чл. 86, ал.1 от ЗЗД е предявен с начална дата завеждането на иска – 20.08.2010г., заедно с оспорването на заповедта за задържане, т.е. преди влизане в сила на съдебното решение за отмяна на незаконосъобразния акт за задържане на 17.05.2011г. Поради това и по аргумент на цитираното тълкувателно решение искът за присъждане за законната лихва върху присъдената сума на обезщетението от 600 лв. следва да се уважи от начален момент влизането в сила на решението за отмяна на незаконосъобразната заповед за задържане – 17.05.2011г.

Съгласно чл.10, ал.3 от ЗОДОВ, ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът

осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса. Предвид изхода на делото ответникът следва да бъде осъден да заплати направените по делото разноси от бюджета на съда за експертиза в размер на 200 лв., като ги възстанови по бюджета на АССГ, а на ищеца да заплати внесената от него държавна такса в размер на 10 лв.

По изложените съображения и на основание чл. 203 АПК във връзка с чл.1, ал.1 от ЗОДОВ и чл.10, ал.3 от ЗОДОВ, Административен съд, С. град, I отделение, 6-ти състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на М. Т. М. с ЕГН [ЕГН], сумата от **600 лв.** (шестстотин лева), представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в резултат на задържане със заповед рег.№ 2990/17.08.2010г., издадена от полицейски орган при 9 РУП – СДВР, **заедно със законната лихва** върху тази сума, считано от **17.05.2011г.** до окончателното ѝ изплащане, както и сумата от **10 лева** внесена от ищеца държавна такса.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати в полза на бюджета на АССГ сумата от 200 лв. за заплатено от бюджета на съда възнаграждение на вещото лице по съдебно-психиатричната експертиза по делото.

ОТХВЪРЛЯ предявения от М. Т. М. с ЕГН [ЕГН] срещу Столична дирекция на вътрешните работи иск с правно основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в резултат на задържане със заповед рег.№ 2990/17.08.2010г., издадена от полицейски орган при 9 РУП – СДВР, в останалата му част, **за разликата над присъдения размер от 600 лв. до пълния претендиран размер на обезщетението от 5 000 лв.** и претендираната законна лихва върху тази разлика.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на РБългария, в 14–дневен срок от съобщаването му.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ:
(Боряна

Бороджиева)